

URSUL

Adrian Oprescu este autorul emoționantei cărți pentru copii *Tomii*, despre prietenia dintre un băiat de zece ani și un cățel cu labe groase și înfățișare de câinelup, care s-a bucurat până acum de mai multe ediții (Humanitas Junior 2010, 2016). Autorul revine de această dată cu o poveste amuzantă și plină de tâlc, *Ursul*, din care aflăm cum și-a căpătat Moș Martin numele.

Adrian Oprescu trăiește și scrie la Paris.

ADRIAN OPRESCU

URSUL

Ilustrații de
LIVIA COLOJI

Pentru copii și nu numai

Despre urs au circulat multe povești. Unele poate adevărate, altele poate neadevărate, dar frumoase, însă și unele teribil de mincinoase. Cele mincinoase mă revoltă pe mine, mai ales când zugrăvesc ursul ca un animal greoi și la trup, și la minte.

Dintre toate însă, cel mai mult mă supără povestea cu ursul și vulpea, poveste în care se arată cum a rămas ursul fără coadă după ce vulpea cea deșteaptă și șireată l-a înșelat, povățuindu-l să prindă pește cu coada făcută undiță, iar el i-a dat ascultare și-a pierdut-o în apa care a înghețat peste noapte.

Dar povestea asta nu poate fi decât trunchiată, pentru că nu spune și de ce are ursul urechile mici. Și nu poate fi adevărată pentru că, veți vedea, ursul nu e prost. Din cauza asta și fără alte pricini, am să scriu eu acum adevărul-adevărat despre urs.

Ce-am să vă povestesc se pierde în negura timpului. Nimeni nu mai știe câte veacuri au trecut de atunci. Sunt atât de multe, că cine ar mai pierde vremea să le numere?

Pe vremea poveștii mele, trăia la poale de munte o familie de ciobani care se îndeletniceau cu creșterea oilor pentru brânză și pentru lână. Lâna din care se face îmbrăcămintea care ne apără de frig. Așa a lăsat Dumnezeu ca oile să dea mai mult lapte și mai

multă lână decât le trebuie, ca să ajungă și pentru oameni.

Cum era începutul verii, cineva din familie trebuia să urce la pășune, pe povârnișul muntelui, oile care dădeau laptele din care aveau să facă brânză. Să fi fost ca la o sută, o sută cincizeci.

Pentru treaba asta fu ales băiatul cel mare al familiei. Singur, fără ajutoare. Pe flăcău îl chema Gheorghe, dar încă din copilărie i se spunea Gheorghită sau Ghiță. Fiindcă e mai ușor, noi o să îi spunem Ghiță.

Ei bine, Ghiță era un tânăr bine clădit, puternic și frumos. Multe fete îl priveau cu sfială. Cunoștea ca-n palmă potecile care străbăteau pădurea și ajungeau la pășunea înaltă. Știa și locul cu iarba cea mai bună unde să pască oile. Fusese pe-acolo de copil.

Oile îl cunoșteau și ele, la fel și măgarul care trebuia să le-nsoțească. Pe măgar îl chema Ciuș și avea obiceiul, ca și alți frați ai lui, să dea ora exactă, cu un strigăt atât de puternic și urât, încât lumea zicea că trezește morții. Mă rog, așa spuneau bătrânii.

Flăcăul nostru se apucă așadar să se pregătească de călătorie. Puse pe spinarea lui Ciuș două desagi cu mălai pentru mămăligă, una cu pește sărat și uscat, alta cu pastramă de oaie, brânză, ceapă și usturoi, care sunt și legume, și condimente, adică dau gust la ce mănânci, un pumn sare pentru el și drob de sare ca să aibă ce linge oile. Apoi îi mai puse măgarului pe spinare și sarica lui. Sarica este mantaua ciobanului, făcută din blăni de oaie. Ține bine și la frig, și la ploaie, dacă o porți cu lâna în afară.

Pe urmă își îndesă pe cap pălăria de pâslă, adică din păr de capră, își legă bine nojițele de la opinci, își puse la brâu fluierul și cavalul, luă bâta, le zise rămas-bun alor lui și se așternu la drum.

Câini nu luă cu el: n-ar fi avut ce să le dea să mănânce. Oile și măgarul, care știau bine rosturile, porniră în urma lui. Toți, adică și flăcăul, și animalele, cunoșteau drumul. Ghiță cânta când din fluier, când din caval și toată suflarea se bucura de muzică.

Începură urcușul pantei. Bietul măgaruș, greu încărcat, tot rămânea în urmă, iar flăcăul trebuia să strige din când în când la el: „Ciuș, măgaruș!“

Măgarul se trezea din toropeală, iuțea mersul și intra între oi. Apoi iar rămânea în urmă. Săracul, el purta greul!

